

Uluslararası
Çalışma
Örgütü

AMBARGOLU

11 Ağustos 2022 10:00 GMT (12:00 CEST)
saatine kadar yayınlanmayacak veya
dağıtılmayacaktır.

► Genç İstihdamında Küresel Trendler 2022

Gençlerin geleceğini dönüştürmeye
yatırım yapmak

YÖNETİCİ ÖZETİ

► Genel Bakış

COVID-19 küresel salgını gençlerin işgücü piyasasında karşılaştıkları zorlukları daha da derinleştirmiştir. 2019 ve 2020 yılları arasında, 15-24 yaş arası gençler, yetişkinlere (25 yaş ve üzeri olarak tanımlanmıştır) kıyasla çok daha büyük bir istihdam kaybı yaşamıştır. Birçok hükümetin tam kapanma ve kısıtlama önlemlerini uygulamaya geçirmesi üzerine iş arama ve bulma süreçlerinin son derece zorlaşmış, çok sayıda genç işgücü piyasasından çıkmış veya piyasaya erişimleri mümkün olmamıştır. İşyerlerinin kapanması nedeniyle işverenler de büyük gelir kayıpları yaşamıştır. Bununla birlikte, hane gelirlerinde yaşanan sert düşüşler ve eğitim kurumlarının uzaktan öğrenmeye geçişi eğitim ve öğrenim süreçlerini güçleştirmiştir. Bunun neticesinde ne istihdamda ne eğitimde ne de öğrenimde (NEET) olan gençlerin halihazırda oldukça yüksek olan sayısı 2020 yılında ciddi artış göstermiştir.

2020 yılında genç işsizliğinin yaklaşık 4 milyon artacağı öngörüsü krizin işgücü piyasası üzerindeki etkisini hafife almaktadır. Küresel genç işsizliği 2019 ve 2020 yılları arasında 34 milyon azalmıştır. İstihdam kaybının büyük kısmı krizin olağandışı sonuçları nedeniyle işgücü piyasasından ayrılarak anlamına gelmektedir. İşgücünün bir parçası olmayan ancak işgücü piyasasına kıyasından bağlı olan gençleri¹ kapsayan potansiyel işgücü 7 milyon artmıştır. Genişletilmiş işgücünün dışında olanların sayısı ise 27 milyon artmıştır. 2020 yılında gençlerin deneyimlediği istihdam kayıplarının yaklaşık yarısı NEET durumundaki kişilerin sayısını artırırken, diğer yarısı ise eğitimde olan ancak istihdamda olmayan kişilerin sayısını artırmıştır. Küresel genç NEET oranının 2020 yılında 1,5 yüzdelerlik puan artış göstererek geçtiğimiz en az 15 yıllık süreçteki en yüksek seviyesine ulaşması alarm vericidir. 2020 yılında bu durumda olan 282 milyon genç kritik önem taşıyan kişisel gelişimlerinin erken aşamasını kaçırmıştır ve gelecekte de işgücü piyasasında ciddi dezavantajlarla karşı karşıya kalma riski altındadır.

2019 yılında yaşanan küresel genç istihdamı açığı 2020 yılında %8,2 düzeyinde kaydedilirken, yetişkinler için bu oran gençlerle ilişkin istihdam açığının yarısından azdır. Krizden sonra ayakta kalabilen şirketler öncelikle mevcut işgücünü korumayı tercih ettiği için gençler iş kaybından özellikle etkilenmiştir. Yeni işe alımlarda yaşanan çöküşler bu sorunu daha da derinleştirmiştir. Buna ek olarak, genç çalışanların daha az kıdem sahibi olması ve çalıştıkları sözleşme türleri işverenlerce istihdamda tutulmak üzere tercih edilmemelerine neden olmuş, böylelikle gençlerin işlerini kaybetme olasılığı artmıştır. Aynı zamanda var olan hükümet destekli istihdamı koruma programları genç çalışanların korunmasında daha etkisiz kalmıştır.

2020 yılında kaydedilen küresel genç istihdamı açığının yarısından azının 2022 yılında geri kazanılması beklenmektedir. Küresel açık 2021 yılında %5,9 düzeyine inmiştir. 2022 yılında ise düşüş trendinin devam edeceği tahmin edilmekte olup %4,5 düzeyine ulaşması beklenmektedir. Bu durum 2022 yılında tahmini 19 milyon işe denk gelen bir genç istihdam açığı olacağına işaret etmektedir. Küresel düzeyde, genç istihdamındaki toparlanma yetişkinlerin gerisinde kalmaktadır, yetişkinlerin 2022 yılına kadar, 2020 yılında kaybedilen istihdam açığının yarısından fazlasını geri kazanmaları beklenmektedir. Gençlerin işgücüne katılım oranının 2022 yılında dünya genelinde artacağı öngörülse de, 2019 düzeyinin 1 yüzdelerlik puandan daha aşağısında olacağı beklenmemektedir. Küresel genç işsizliğinin 2022 yılında 73 milyona gerilemesi beklenmektedir, bu rakam 2019 düzeyinin 6 milyon üzerindedir.

Genç işsizlik oranlarındaki toparlanmanın düşük ve orta gelirli ülkeler ile yüksek gelirli ülkeler arasında ayrışacağı tahmin edilmektedir. Sadece yüksek gelirli ülkelerde 2022 yılına dek genç işsizlik oranlarının 2019 yılında kaydedilen düzeye yaklaşması beklenmektedir, öte yandan diğer ülke geliri gruplarında söz konusu oranların kriz öncesi değerlere kıyasla 1 yüzdelerlik puandan çok daha yukarıda olacağı öngörülmektedir.

¹ İşgücü piyasasına kıyasından bağlı olan gençler işsiz olarak sınıflandırılmamaktadır, ancak bu kişiler yakın gelecekte potansiyel olarak istihdama katılabilir. Çalışmaya müsait olsa da iş aramayan kişiler ve iş arayan ancak şu anda bir işte çalışmak için müsait olmayan kişileri kapsamaktadır.

İşini kaybeden veya iş bulamayan gençler “iz bırakıcı etkilere” karşı özellikle korunmasızdır, bu durum gençlerin gelecekteki işgücü piyasası çıktılarının, makroekonomik koşullar tekrar iyileştiğinde dahi akranlarından daha kötü durumda olacağını göstermektedir. Bu kişiler gereğinden fazla nitelikli oldukları işleri kabul etmek zorunda kalabilir, bunun neticesinde kayıtdışılık ve düşük ücret içeren bir istihdam yörüngesinde tutsak kalma riskiyle karşılaşabilir. Daha önceki krizlerde de görüldüğü üzere, yüksek gelirli ülkelerdeki gençler de iz bırakıcı etkilerden eşit derecede etkilenmektedir.

COVID-19 krizi sadece gençlerin istihdam olanaklarını etkilemekle kalmamış, aynı zamanda eğitim ve öğrenimin niteliği ve niceliğini olumsuz yönde etkilemiştir. Okulların kapanması 1,6 milyardan fazla öğrenciyi etkilemiştir. Sekteye uğrayan eğitim önemli öğrenme kayıplarına neden olup, hem jenerasyonlar arası hem de jenerasyon içinde eşitsizlikler yaratabilmektedir. 2020-21 döneminde kapanan okullar, ülkelerin uzaktan öğrenme açısından etkili düzenlemeler yapma kapasitesine ve öğrencilerin uzaktan öğrenmeden ne derece yararlanacağını belirleyen, ailelerin sosyo-ekonomik durumuna bağlı olarak, hem ülkeler arasında hem de ülkeler içinde gençleri farklı biçimlerde etkilemiştir. Genç kadınlar ve kız çocukları çoğunlukla eğitimden ilk ayrılan ve eğitime en son geri dönen kişiler olmuştur, bu durumun işgücü piyasasındaki toplumsal cinsiyet eşitsizliklerini daha da kötüleştirme ihtimali bulunmaktadır.

Temel okuryazarlık ve matematik becerileri başta olmak üzere diğer konulardaki becerilerin kaybı öğrencilerin gelecekteki tüm öğrenmelerini ve bu nedenle günlük hayat ve iş yaşamına ne kadar hazırlıklı olduklarını doğrudan etkilemektedir. Öğrenme döngüsünün tümünü sekteye uğratan öğrenme kayıplarına ek olarak, 2020-21 döneminde dünya genelinde kapanan okullar beslenme ve sağlık üzerinde de olumsuz etkiler yaratmıştır. İlk ve ortaöğretimde yaşanan devamsızlık gelecekte yükseköğrenime kayıt oranlarını tehlikeye atabilir. Bu bağlamda, COVID-19 krizinin sadece okullar üzerindeki doğrudan etkisi ile değil, aynı zamanda özellikle daha yoksul ülkelerde gelecekteki eğitim fırsatlarından vazgeçilmesi olasılığıyla eğitime katılımı düşürdüğü söylenebilir.

Daha genel anlamda, kriz çok sayıda Sürdürülebilir Kalkınma Amacına (SKA’lar) ulaşmayı zorlaştırmıştır. Hem ülke içindeki hem de ülkeler arasındaki küresel eşitsizlikler, krizin farklı ülkelerdeki ve farklı sosyo-ekonomik arka plandan gençler üzerindeki heterojen, doğrudan ve uzun vadeli etkileri nedeniyle artış gösterebilir. Bu olumsuz etkilerle mücadele etmek, gençlerin ihtiyacı olan eğitimi almasını sağlamak ve söz konusu zorlu koşullarda işgücü piyasasına girişlerini desteklemek için kararlı politika eylemi gereklidir. Özellikle “yeşil”, “mavi”, dijital, kreatif ve bakım ekonomilerinin başta Amaç 5 (“Toplumsal cinsiyet eşitliği”), Amaç 8 (“İnsana yakışır iş ve ekonomik büyüme”), Amaç 9 (“Sanayi, yenilikçilik ve altyapı”), Amaç 13 (“İklim eylemi”) ve Amaç 14 (“Sudaki yaşam”) olmak üzere kilit SKA’ara katkıda bulunurken gençlere insana yakışır iş sağlama konusunda büyük bir potansiyeli bulunmaktadır.

Ülkeler toparlanma aşamasında politika tutumlarını yeniden değerlendirirken, uzun vadeli dönüştürücü yaklaşımlara yatırım yapmalı ve ekonomik yapılarını daha kapsayıcı, sürdürülebilir ve dayanıklı hale getirecek biçimde gözden geçirmelidir. Buna göre, bu rapor, söz konusu geçişleri kolaylaştırmayı amaçlayan politika önlemlerinin ekonomi ve istihdam üzerindeki etkilerini ölçmek üzere küresel bir makro-ekonometrik model kullanılmaktadır. Dünyanın ekonomik, enerji ve çevre sistemlerini entegre biçimde ele almak için tasarlanan bu model, politika kaynaklı dört senaryoyu uygulamak üzere kullanılmıştır: “Yeşil senaryo”, “dijital senaryo”, “bakım senaryosu” ve bu üçünü bir araya getiren bir “birleşik senaryo”. Bu senaryolar temel bir referans değere veya “hayatın olağan akışı” senaryosuyla karşılaştırılmıştır.

Modelleme sonuçlarına göre ülkeler büyük yatırım itkisinin bir parçası olarak birleşik senaryoyu uyguladığında, küresel gayri safi yurtiçi hasılanın 2030 yılına dek %4,2 oradan yükselmesi ve referans düzeyine kıyasla dünya genelinde tüm yaşlardan çalışanlar için ilave 139 milyon iş yaratılması öngörülmektedir. Bu hesaplamalara göre 15-29 yaş arası gençleri kapsayacak şekilde tanımlanan küresel genç istihdamı, 2022 yılında 697 milyondan 2030 yılında 751 milyona çıkarken, birleşik senaryoda genç istihdamının 2030 yılına kadar ilave olarak 32 milyon iş daha artması beklenmektedir. Gençlere yönelik bu ilave işler COVID-19 krizinin neden olduğu istihdam kayıplarının telafi edilmesine yardımcı olurken, işgücü piyasalarını sürdürülebilirlik, kapsayıcılık ve dayanıklılık doğrultusunda daha sağlam bir rotaya oturtacaktır. Modelden elde edilen tahminlerin doğrudan istihdam oluşumunu hakkında ihtiyatlı tahminler olduğuna dikkat edilmelidir. Model, çevre güvenliği açısından oluşan dolaylı yararları ve eğitim, sağlık ve dijitalleşme yatırımlarının tetiklediği yüksek verimliliği kapsamamaktadır.

Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler eski büyüme modellerini yeniden gözden geçirmekte ve sürdürülebilir kalkınma, istihdam yaratma ve yoksulluğu azaltma amaçlarına ulaşmanın bir yolu olarak yüzünü yeşil ve mavi ekonomilere giderek daha fazla çevirmektedir. Daha modern eğitim ve öğrenim sahibi, yaratıcılık ve ustalık sahibi genç kadınlar ve erkekler, yeşil ve mavi ekonomilerin büyümesinden yararlanma konusunda avantajlı bir hedef kitle olarak karşımıza çıkmaktadır. Temiz ve yenilenebilir enerji, inşaat, sürdürülebilir tarım, geri dönüşüm ve atık yönetimi yatırımlarıyla birlikte, özellikle küresel ısınma artışını Sanayi Devrimi öncesi düzeye göre +1,5°C ile sınırlamak amacıyla (Hükümetler Arası İklim Değişikliği Paneli'nin talep ettiği biçimde) 2050 yılına dek net sıfır karbon emisyonu düzeyine ulaşmayı amaçlayan yatırımlar sayesinde istihdam olanaklarının artması beklenmektedir. Yapılan modelleme yeşil ve mavi politika önlemleri sayesinde 2030 yılına dek gençler için ilave 8,4 milyon iş yaratılabileceğine işaret etmektedir.

Öngörülen toplam istihdam kazanımı bazı ülkeler, sektörler ve çalışan gruplarındaki istihdam kayıplarını maskeleyen, bu durum herkes için adil bir geçiş sağlamaya yönelik politikaları benimsemenin önemini vurgulamaktadır. Özellikle, yenilenebilir enerji altyapısı ve binaların teknoloji bakımından yenilenmesi alanında yapılan yatırımların geleneksel olarak erkek egemen sektörlerle yarar sağlama eğiliminde olduğuna dikkat edilmelidir. Bu nedenle, politika belirleyicilerin genç kadınların işgücü piyasasında karşılaştıkları engelleri ele almaya devam etmesi gerekmektedir. Bu bağlamda genç istihdamına yönelik politikalar tasarlanırken, aynı zamanda mevcut düşük karbon ve iklime dayanıklı teknolojilerin dikkate alınması ve her ülkeye özgü koşullara en uygun teknolojilerin geliştirilmesi ve kullanılması önemlidir. Aynı zamanda gençlerin teknik ve mesleki eğitim ve öğrenim aracılığıyla ortaya çıkan mesleklerde ihtiyaç duyacakları becerileri kazanmasını sağlamak için yenilikçi beceri öngörme mekanizmalarına ihtiyaç vardır. Neticede, yeşil ve mavi ekonomilere geçiş, sahip oldukları dinamizm ve yenilikçi ruh ile iş yaşamının geleceğini daha iyi şekillendirmeye ve ulusal ve yerel bağlama özgü koşulları da dikkate alarak karasal, kıyı ve deniz ekosistemlerinin sürdürülebilir kullanımını desteklemeye yardımcı olabilecek gençler için çeşitli olanakların kapısını aralamaktadır.

Yeşil ve mavi ekonomiler gibi, dijital ekonomi de gençler için iş yaratma konusunda ciddi bir potansiyele sahiptir. Ekonomi ve toplumun giderek dijitalleşmesi çalışma yaşamını derinden etkilemektedir ve bu trendin gelecek yıllarda hızlanarak devam etmesi beklenmektedir. İnsana yakışır iş olanakları bakımından potansiyelin gerçeğe dönüştürülmesi sırasında yaşanan zorlukların ele alınabilmesi için uygun politikalara ihtiyaç duyulmaktadır. Bu raporda, dijital ekonomi, bünyesindeki çoğu sektörün yaratıcı içeriğin oluşturulması ve dağıtılması konusunda giderek artan bir şekilde dijital ekonomilere dayandığı yaratıcı veya turuncu ekonomi ile ele alınmaktadır. Her iki ekonominin de istihdam özelliklerini incelemek amacıyla üç yıl ayrı yılda (2013, 2018 ve 2020) farklı ekonomik gelişim düzeylerinde olan 28 ülkede yapılan işgücü anketleri temel alınarak, benzersiz bir veri seti olan Dijital ve Kreatif mikro veritabanı oluşturulmuştur. Dijital işleri dijital platformları kullanan işler veya bilgi ve iletişim teknolojisiyle (BİT) ilişkili ürünlerin üretimi ve dağıtımıyla ilgili işlerle sınırlandırmak yerine, işyerinde BİT'ler tarafından desteklenen tüm faaliyetler dijital istihdam skalasının bir parçası olarak değerlendirmeye alınmıştır. Sektörler dijital istihdam yoğunluklarına göre kategorize edilmiştir.

Dijital ekonomide genç istihdamında, vasıflı ve aynı zamanda eğitim düzeyi yüksek çalışanların oranı nispeten yüksektir. Muhtemelen daha düşük vasıflı (genç) çalışanların işlerini kaybetme olasılığı daha yüksek olduğundan, COVID-19 krizi bu trendi pekiştirmiştir. Makro düzeyde, dijital ekonomi iyi düzeyde yatırım getirisi sağlamakta olup ve bu ekonomideki işlerin niteliği görece yüksektir. Bu olumlu parametrelere ek olarak, tüm gençlerin dijital istihdama erişim konusunda eşit olanaklara sahip olmasını sağlamak noktasında aşılması bekleyen önemli zorluklar bulunmaktadır. Çok sayıda düşük ve orta gelirli ülkede, özellikle kırsal alanda internet bağlantısı hala bir sorun olmaya devam etmektedir. Genişbant erişiminin kırsal bölgeleri kapsamına alması zaman ve önemli miktarda yatırım gerektirmektedir. Ancak, söz konusu çabaların gerçekleştirildiği noktalarda maliyet etkin oldukları görülmüştür. Yapılan modellemeye göre, 2030 yılına dek evrensel genişbant kapsama alanına ulaşılmasıyla 6,4 milyonu gençler tarafından üstlenilmek üzere, dünya genelinde 24 milyon yeni iş yaratılmasıyla istihdamda net bir artış yakalanacaktır. Genç istihdamı kazanımları ilk aşamada inşaat ve BİT sektöründe yoğunlaşırken, tüketim etkileri yaygınlaştıkça, 2030 yılına dek en büyük istihdam etkileri dağıtım ve perakende sektörlerine dağılacaktır tahmin edilmektedir.

Öte yandan, platform temelli çalışma gibi dijital ekonomide yer alan diğer çok sayıda istihdam türünde yüksek iş istikrarsızlığı ve gelecek kazançlarda belirsizlikler mevcuttur. Platform temelli serbest ekonomi işleri özellikle düşük ve orta gelirli ülkelerdeki gençler için cazip olabilir: ücretlerin yüksek olması nedeniyle iş güvencesinin olmaması, alternatif eksikliği dikkate alındığında gençler tarafından büyük bir sorun olarak görülmemektedir. Ancak, genç serbest ekonomi çalışanları için iş istikrarsızlığı ve sosyal güvenliğin olmaması politika belirleyicilerin ele alması gereken sorunlardır. Dijital istihdama erişimin eğitim ve beceri gerektirdiği gerçeği düşük ve orta gelirli ülkelerde hala önemli bir engel olmaya devam etmekte, çok sayıda gencin dijital ekonomideki yüksek nitelikli işlerde çalışma olanağını yakalamasının önüne geçmektedir. Bu nedenle gençler için dijital istihdamın geliştirilmesini desteklemeye yönelik stratejiler kapsamlı ve uzun vadeli bir yaklaşıma dayalı olmalıdır. Özellikle dijital platformların artan pazar payını ve platform temelli çalışmanın oldukça rekabetçi olan tedarik yanını dengelemek önemlidir.

Turuncu ekonomi dünya genelinde en hızlı büyüyen sektörlerden biri olup, mimari, görsel ve performans sanatları, el sanatları ve video oyunlar gibi çok çeşitli alanlarda gençler için istihdam olanakları yaratmaktadır. İstihdama olan katkısının ötesinde, yaratıcı, kültürel ve sanatsal faaliyetler insanların esenliği ve kültürel mirası için hayati önem taşımaktadır. COVID-19 ile bağlantılı kapanmalar çoğu sektörde istihdam üzerinde dramatik bir etki yaratmış olsa da, ilgili faaliyetlerin birçoğunun yakın fiziki temasa dayanmasından ötürü kültürel ve yaratıcı sektörleri özellikle etkilemiştir. Canlı etkinlikler ve performansların iptal edilmesi ve müzeler ve sit alanlarının kapanmasıyla birlikte, bu faaliyetlerde görevli çalışanların kazançlarında sert bir düşüş yaşanmıştır. Yalnızca çalışma olanaklarına getirilen sınırlamalar nedeniyle değil, aynı zamanda önemli bir bölümünün sosyal güvenlik kapsamında olmaması nedeniyle de kültürel ve yaratıcı sektör çalışanları özellikle korunmasız kalmıştır. Dijital ekonomide olduğu gibi, turuncu ekonomide de gençler ve daha yaşlı çalışanlar için insana yakışır işin sağlanmasında yeterli işgücü ve sosyal koruma sağlanması gereklidir.

Bakım ekonomisi, eğitim, sağlık ve sosyal çalışmada ve ev işlerinde başta genç kadınlar olmak üzere gençlerin önemli bir işverenidir. Kürese salgın başlamadan hemen önce, ortalama olarak genç çalışanların (15-29 yaş arası) %10,7'si, yani 47,8 milyon genç, sağlık ve sosyal çalışma alanında, eğitimde veya ev işçisi olarak çalışmaktaydı. Makro-ekonometrik model kullanılarak yapılan simülasyonların ortaya koyduğu verilere göre, SKA 3, 4, 5 ve 8'in gerçekleştirilmesi amacıyla sağlık ve uzun dönem bakım hizmetlerine ve eğitime yapılan yatırımlar, eğitimde 9,3 milyon iş, sağlık ve sosyal çalışmada 5,1 milyon iş ve dolaylı olarak bakım dışı sektörlerde 3,5 milyon iş dahil olmak üzere, referans noktasından hareketle 2030 yılına dek gençler için 17,9 milyon ilave yeni iş yaratılmasıyla sonuçlanabilir. Bu yatırımların genç istihdamı üzerindeki olumlu etkileri düşük gelirli ülkelerde (4,2 milyon) ve daha yoğun bir şekilde çok düşük-orta gelirli ülkelerde (9,7 milyon) yoğunlaşacaktır.

Bakım sektörlerine yapılan yatırımlara gençler ve daha yaşlı çalışanlar için insana yakışır iş koşullarının desteklenmesine yönelik çalışmalar eşlik etmelidir. Bu aynı zamanda söz konusu kişilerin iş güvenliği ve sosyal korumadan yararlanmasını sağlamayı, örgütlenme ve toplu sözleşme hakkını ve eşit işe eşit ücreti güvence altına almayı ve şiddet ve tacizi önlemeyi ve gidermeyi kapsamaktadır. Bakım ekonomisinde insana yakışır işin tüm genç çalışanlar için gerçeğe dönüşmesinde hala gidilecek çok yol vardır. Örneğin, eğitim sektöründe istihdam edilen genç çalışanlar, kamu kurumlarına kıyasla, özel sektörde daha kötü ve eşit olmayan çalışma şartlarıyla karşılaşmaktadır. Özellikle düşük ve orta gelirli ülkelerde özel okullarda görevli öğretmenler daha çok geçici sözleşmeli olarak çalışmakta ve devlet okullarında görev yapan meslektaşlarına kıyasla daha düşük ücret almaktadır. Sağlık ve sosyal çalışma alanında da genç çalışanların çalışma koşulları, üniversite eğitimi almış olanlar ve almamış olanlar, kamuda çalışanlar ve özel sektörde çalışanlar, ve sağlık alanında çalışanlar ve sosyal bakım işgücünün bir parçası olanlar arasında büyük farklılıklar göstermektedir. COVID-19 krizi, çalışılan saatler ve küresel salgınla mücadelenin bir sonucu olarak yüksek tükenmişlik oranlarından da anlaşılacağı üzere sağlık alanındaki genç çalışanlar üzerinde ciddi bir baskı oluşturmuştur. Son olarak, genç ev işçileri tüm ülkelerde en kötü çalışma koşullarına sahip olma konusunda benzerlik göstermektedir: Bu kişilerin neredeyse tamamı kayıtdışı istihdam edilmektedir ve sosyal koruma ve temel çalışma haklarından yoksundur. Küresel salgın boyunca birçoğu işini ve gelirini kaybetmiş veya sosyal izolasyon kapsamında işverenin evinde kalmak zorunda kalmıştır.

Kriz genç profesyonelleri halk sağlığı işgücüne gönüllü çalışma veya fazla mesai yaptırmaya bel bağlamaktan kaçınarak, sürdürülebilir biçimde dahil etme ihtiyacını vurgulamıştır. Bunun sağlanabilmesi için, güçlü mentörlük yapıları, planlı işe alım stratejileri, eğitim ve öğrenime erişim de dahil olmak üzere birçok konuda sürekli deste gerektirmektedir. Birçok ülkede sosyal bakım işgücünün önemli bir bölümü emekliliğe yaklaşıırken, genç çalışanların işe alınması özellikle önemlidir. Mevcut bakım çalışanlarının işgücünde tutulması ve sektöre genç çalışanların çekilmesi için çalışma koşulları ve ücretlerde iyileştirmeler yapılması gereklidir. Söz konusu çalışanların iş ve sosyal güvenlik kanunları ve yönetmelikleri ile korunması ve sosyal korumaya diğer çalışanlarla aynı ölçüde erişebilmesi anlamına gelen, 2011 tarihli ve 189 sayılı Ev İşçileri Sözleşmesi çerçevesinde kayıtlı istihdam sağlanması genç ev işçilerinin çalışma koşullarının iyileştirilmesinde birinci önceliktir.

Krizle mücadele, özellikle korunmasız durumda olan ilk defa iş arayanlar, okulu bırakanlar, düşük vasıflı yeni mezunlar ve kendi tercihi dışında çalışmayanlar olmak üzere, gençlerin ihtiyaçlarına yanıt verilmesinde çeşitli eksikler olduğunu ortaya çıkarmıştır. Gençlerin en çok ihtiyaç duyduğu şey, işgücünde olduklarında insana yakışır iş olanaklara sahip iyi işleyen işgücü piyasasıdır, hala işgücünün dışında olduklarında ise, bu kişilere nitelikli eğitim ve öğrenim sunulması zorunludur. Bununla birlikte, eşitsizliklerin ele alınması ve kimsenin geride bırakılmaması için hedefli politika önlemlerine ihtiyaç vardır. İşgücü piyasasına yönelik programlar, politikalar ve sosyal koruma sistemleri işgücü piyasasının ötesine geçmeye odaklanmalı ve sağlam eğitim ve bakım tesisleriyle desteklenmelidir. Çok sayıda ülkede, çok geniş ölçekli ekonomik ve işgücü piyasası dönüşümlerinin yaşandığı bir zamanda, gençlerin dayanıklılığını artırmak amacıyla sosyal koruma sistemlerinin güçlendirilmesi ve parçalanmış kapsama alanı sorununun çözülmesi gereklidir.

Politika önlemleri anlık yardımlarından ziyade, daha sürdürülebilir, kapsayıcı ve dayanıklı ekonomilerin temelini atılması ve toparlanmanın desteklenmesine yönelirken, genç insanlara ulaşma konusundaki eksikliklerin giderilmesi gerekmektedir. Bu özellikle daha derin ekonomik ve sosyal izlerin oluşmasını önlemek ve herkes için daha iyi bir geleceği desteklemek için önemlidir. Genç işsizliği, durgunluk ve güvencesiz çalışma sorunları, iş krizinin sosyal bir krize dönüşmesinin önlenmesi için ekonomik toparlanma politikalarının merkezinde olmalıdır. Gençlerin çoğunluğunun bulunduğu gelişmekte olan ülkelerin karşılaştığı kamu bütçesi de dahil olmak üzere tüm finansal sınırlamaların ele alınması için gelişmiş uluslararası işbirliği de eşit derecede önemlidir. Gelişmekte olan ülkelerin akıllı harcama yapması, ulusal kaynaklarını sosyal koruma sistemlerini güçlendirmek için kullanması ve küçük işletmelerin büyüyebilmesi için finansal aracılık ve iş ortamını iyileştirecek reformlar gerçekleştirmesi gerekecektir. İlgili teknolojilerin kullanılması, uyarlanması ve geliştirilmesine yönelik çabalarla birlikte, yeşil dönüşüm ve iklim değişikliğine uyum alanlarında önemli yatırımların yapılması gerekmektedir.

Çalışanların yeni mesleklere ve işlere geçişine yardımcı olmak üzere aktif istihdam politikaları ve beceri geliştirme politikalarını tasarlarken ve uygularken, gençlerin aktif katılımını sağlamak ve ihtiyaçlarına yanıt vermek önemlidir. Daha yeşil ve daha dijital ekonomilere geçiş, gençlerin yaratılan yeni iş olanaklarından tam anlamıyla yararlanabilmesi için uygun teknik ve dijital becerileri kazanmasının da desteklenmesiyle, dijital okuryazarlık konusunda geniş tabanlı bir yaklaşım sergilenmesini gerektirmektedir. Daha sürdürülebilir bir gelecek yaratma çabaları gençlerin aktif katılımını ve anlamlı katkılarını gerektirmektedir.

► Raporun organizasyonu

Genç İstihdamında Küresel Trendler 2022: Gençlerin geleceğini dönüştürmeye yaptırım yapmak, COVID-19 krizinin etkilerine odaklanarak işgücü piyasasındaki temel göstergeler ve trendler hakkında ve yeşil, mavi, dijital, kreatif ve bakım ekonomilerinde yapılacak hedefleri ve sürdürülebilir yatırımların nasıl insan odaklı toparlanma sağlayabileceği ve gençler için işgücü piyasasının iyileştirilmesine yardımcı olabileceği konusunda güncel bilgiler sunmaktadır.

Raporun 1. Bölümü'nde küresel ve bölgesel düzeylerde genç işgücü piyasaları incelenmekte, genç istihdamı, işgücüne katılım oranları ve nüfusa göre istihdam oranlar, NEET oranları ve işsizlik konusunda ayrıntılı analizler yapılmaktadır. Bu bölümde aynı zamanda COVID-19 krizi nedeniyle eğitim ve öğrenimde meydana gelen aksaklıklar ve istidamın sektörlere göre dağılımında devam etmekte olan değişiklikler incelenmektedir. Raporun 2. Bölümü'nde yeşil ve mavi ekonomilere geçişin çevresel sürdürülebilirliğe katkıda bulunurken gençler için insana yakışır ve verimli işlerin üretilmesine nasıl yardımcı olabileceği ele alınmaktadır. 3. Bölüm'de dijital ve kreatif sektörlerin ekonomi ve toplumun giderek dijitalleştiği bir durumda gençler için yüksek nitelikli istihdam sağlama potansiyeli incelenmekte, söz konusu işlerin insana yakışır iş kriterlerini karşılamasını ve mevcut eşitsizliklerin büyümesinin önlenmesini sağlamak amacıyla politika belirleyicilerin ele alması gereken çeşitli zorluklara yer verilmektedir. 4. Bölüm'de gençlerin önemli bir işvereni olarak bakım ekonomisinin krizden nasıl etkilendiği ve eğitim, sağlık ve sosyal çalışma ve ev işçiliğine odaklanarak, nasıl iş açısından zengin ve gençlere duyarlı bir toparlanmanın odak noktası haline getirilebileceği incelenmektedir. Son olarak, 5. Bölüm'de krize karşı geliştirilen politika önlemleri ve özellikle gençlere ne ölçüde yararlı oldukları ele alınmakta ve politika belirleyiciler için genç dostu bir toparlanma gerçekleştirmek ve iş yaşamı için daha iyi bir gelecek yaratmak amacıyla çeşitli öneriler sunulmaktadır.

